

ginsel der autonomie. Maar de christelijke persoonlijkheid heeft haar Heer in den hemel. Het beginsel der heteronomie. H^áár merkteeken is, dat zij buigt voor een objectieve norm met gezag. En ook voorzoover zij in het binnenste een levenswet vindt, wil zij over subjectieve normen toch steeds het licht opvangen van het Woord, om niet te dwalen. En omdat zij in de beteekenis van de objectieve norm vast wil staan voor het bewuste leven, is zij allerm minst afkeerig van dogma en belijdenis. Als mensch wil zij christen zijn en steeds meer christen worden. Dit is haar alles. Uitkomen als profeet-priester-koning, om als profeet te buigen voor de norm der waarheid, als priester voor de norm van het kruis, als koning voor de norm van de wet des Koninkrijks.

Het individualisme nu heeft als een verdervende wind over de Kerk gewaaid. Schleiermacher heeft den subjectieven toon ingezet, en bij allerlei wisselende tonen is de grondtoon dezelfde gebleven.

Voor al in de Ambtelijke Theologie woekert het subjectivisme gestadig voort. Evenwel, van „ambtelijk” kan bij dit subjectivisme kwalijk meer worden gesproken, doch alleen van „practisch”, want met het Ambt verkeert het op gespannen voet. Het karakteristieke van het Ambt ligt juist in zijn objectieve waarde, zooals het optreedt met gezag, in den Naam van een Ander, en met wezenlijken inhoud.

In tweeërlei opzicht komt het Ambt in aanraking met de Persoonlijkheid: in de ambtelijke objecten, de voorwerpen van geestelijke bearbeiding, en in de ambtelijke subjecten, die als ambtsdragers optreden. Bij het handelen over Ambt en Persoonlijkheid hebben wij alleen de laatsten op het oog, de *ambtelijke* persoonlijkheden. Maar daarmee valt hetgeen we gezegd hebben aangaande de christelijke persoonlijkheid in generali niet buiten het bestek, want de ambts-